

Barn Gychwynnol ar Gynllun Cynnwys Allbynnau Cyfrifiad 2021

Ymateb i'r Ymgynghoriad

Cynnwys

Crynodeb Gweithredol	2
Cyflwyniad	3
System ledaenu hyblyg	4
Lledaenu symiau sylweddol o ddata cyfun	5
Defnyddio data gweinyddol er mwyn gwella ac ategu allbynnau	6
Microdata	7
Tarddiad-cyrchfan	7
Daearyddiaeth – Plwyfi a gridiau	8
Metadata	9
Ffyrdd ehangach o ddefnyddio data'r cyfrifiad at ddibenion dadansoddi	9
Cysoni ledled y DU ac Ystadegau'r DU	10
Cymaroldeb rhyngwladol canlyniadau Cyfrifiad 2021	10
Camau nesaf	10

Crynodeb Gweithredol

Gwnaeth y Swyddfa Ystadegau Gwladol wahodd barn ar ein “Barn Gychwynnol ar Gynllun Cynnwys Allbynnau Cyfrifiad 2021” rhwng 28 Chwefror a 23 Mai 2018. Amlinellodd yr ymgynghoriad hwn ein cynllun arfaethedig cychwynnol ar gyfer allbynnau Cyfrifiad 2021 a’r sianeli lledaenu ar gyfer Cymru a Lloegr. Mae’r adroddiad hwn yn cynnwys ein hymateb i adborth defnyddwyr a gawsom yn yr ymgynghoriad cyhoeddus.

Ein gweledigaeth yw allbynnau cyfrifiad hyblyg, amserol a hygyrch. Rydym am sicrhau bod cymaint o ddata ar gael ar y lefelau daearyddol isaf ac mor hawdd â phosibl, fel bod defnyddwyr yn gallu cael gafael ar y data sydd eu hangen arnynt, gan ddiogelu cyfrinachedd ar yr un pryd. Dim ond pan fydd defnyddwyr yn gallu cael gafael ar ystadegau o ansawdd uchel, a gaiff eu rhyddhau am ddim ar y pwynt defnyddio ac mor gyflym â phosibl, y caiff prif fanteision y cyfrifiad eu gwireddu.

Ar y cyfan, roedd defnyddwyr yn cytuno â’n cynnwys allbynnau arfaethedig, ynghyd â’n dull o ledaenu data Cyfrifiad 2021.

Cafwyd cefnogaeth gref i’n strategaeth i ledaenu data’r cyfrifiad drwy system ledaenu hyblyg a’r dull cysylltiedig o reoli datgelu ystadegol. Roedd cyfanswm o 88% yn cytuno neu’n cytuno’n gryf y byddai’n well ganddynt gael gafael ar ddata drwy system ledaenu hyblyg nag aros am dablau. Roedd hefyd angen cael data’r cyfrifiad drwy un pwynt mynediad a gallu lawrlwytho symiau mawr o ddata drwy Ryngwyneb Rhaglennu Cymwysiadau (API).

Mynegodd defnyddwyr angen clir i gael data ar incwm, yn enwedig ar lefelau daearyddol isel er mwyn helpu defnyddwyr i ddadansoddi a darparu gwasanaethau. Roedd hefyd angen sylweddol am ddata tarddiad-cyrchfan amserol a hygyrch.

Byddwn yn parhau i ddatblygu’r cynhyrchion a amlinellwyd yn ein hymgyngoriad. Ein bwriad yw mabwysiadu’r system ledaenu hyblyg ar gyfer allbynnau’r cyfrifiad a manteisio arni y tu hwnt i’r cyfrifiad ac ar gyfer setiau data eraill. Byddwn yn anelu at gyflwyno system ledaenu hyblyg gwbl weithredol a fydd ar gael cyn diwrnod y cyfrifiad er mwyn galluogi defnyddwyr i ymgyswrtu a’r rhyngwyneb. Byddwn hefyd yn parhau i ddatblygu’r dulliau rheoli datgelu ystadegol ac yn ceisio sicrwydd allanol.

Canolbwyntiodd yr ymgynghoriad ar yr agweddau technegol ar allbynnau’r cyfrifiad. Rydym wrthi’n datblygu ein rhaglen ddadansoddol, a fydd yn cefnogi’r broses o ryddhau data Cyfrifiad 2021. Fel yr amlinellir yn y cyhoeddiad “Helpwch Lywio Ein Dyfodol: Cyfrifiad o Boblogaeth a Thai yng Nghymru a Lloegr 2021”, bydd SYG yn darparu dadansoddiad yn hytrach na dim ond tablau data er mwyn helpu cymunedau i ddeall eu hanghenion. Nodau’r gwaith dadansoddi hwn yw cynnig y sylwebaeth fwyaf perthnasol a defnyddiol i’r cymunedau hyn, er mwyn deall eu hanghenion yn well a llywio polisiau a darparu gwasanaethau. Gwneir hyn drwy ddadansoddi’r ystod lawn o bynciau’r cyfrifiad, ynghyd â ffynonellau data perthnasol eraill er mwyn archwilio themâu penodol, fel iechyd.

Yn fwyaf pwysig, byddwn yn parhau i weithio’n agos gyda defnyddwyr a chymunedau drwy gydol y gwaith o gynllunio a lledaenu allbynnau a’r rhaglen ddadansoddol. Bydd hyn yn sicrhau ein bod yn cyflwyno cynhyrchion sy’n diwallu eu hanghenion.

Cyflwyniad

Gwnaeth y Swyddfa Ystadegau Gwladol wahodd barn ar ein “Barn Gychwynnol ar Gynllun Cynnwys Allbynnau Cyfrifiad 2021” rhwng 28 Chwefror a 23 Mai 2018. Amlinellodd yr ymgynghoriad hwn ein cynllun arfaethedig cychwynnol ar gyfer allbynnau Cyfrifiad 2021 a’r sianeli lledaenu ar gyfer Cymru a Lloegr.

Ein gweledigaeth yw allbynnau cyfrifiad hyblyg, amserol a hygyrch. Rydym am sicrhau bod cymaint o ddata ar gael ar y lefelau daearyddol isaf ac mor hawdd â phosibl, fel bod defnyddwyr yn gallu cael gafael ar y data sydd eu hangen arnynt, gan ddiogelu cyfrinachedd ar yr un pryd. Dim ond pan fydd defnyddwyr yn gallu cael gafael ar ystadegau o ansawdd uchel, a gaiff eu rhyddhau am ddim ar y pwynt defnyddio ac mor gyflym â phosibl, y caiff prif fanteision y cyfrifiad eu gwireddu.

Roedd ein barn gychwynnol yn seiliedig ar y canlynol:

- y gwerthusiad o gynllun cynnwys allbynnau Cyfrifiad 2011 a’r ffordd y cawsant eu cyflwyno
- ein dealltwriaeth bresennol o anghenion defnyddwyr a’n gwybodaeth am atebion technolegol a methodolegol posibl
- ein dealltwriaeth bresennol o gostau’r gwaith o ddatblygu a gweithredu allbynnau posibl a system ledaenu
- ein dyheadau o ran defnyddio data gweinyddol er mwyn gwella ac ategu allbynnau

Gwnaeth ein hymgynghoriad gwmpasu pob agwedd ar allbynnau Cyfrifiad 2021, gan gynnwys ein cynlluniau ar gyfer system ledaenu hyblyg i gael gafael ar y rhan fwyaf o ddata’r cyfrifiad, a’r dull rheoli datgelu ystadegol (sy’n diogelu cyfrinachedd). Gwnaethom hefyd amlinellu ein cynlluniau ar gyfer cynhyrchion arbenigol (gan gynnwys microdata a chynhyrchion tarddiad-cyrchfan), daearyddiaeth (gridiau a phlwyfi) a’n dyheadau ar gyfer defnyddio data gweinyddol i wella ac ategu allbynnau.

Mae’r adroddiad hwn yn cynnwys ein hymateb i adborth defnyddwyr a gawsom yn yr ymgynghoriad cyhoeddus hwn.

Cawsom 196 o ymatebion i’r ymgynghoriad, gyda mwy na hanner oddi wrth awdurdodau lleol. Rydym wedi ystyried ymatebion defnyddwyr yn erbyn y meini prawf canlynol: hygyrchedd, hyblygrwydd, amseroldeb, derbynioldeb i ddefnyddwyr a hyder y cyhoedd. Gwnaethom hefyd edrych ar y math o waith oedd yn cael ei wneud gan ddefnyddwyr wrth ystyried yr ymatebion.

Ar y cyfan, roedd defnyddwyr yn cytuno â’n cynnwys allbynnau arfaethedig, ynghyd a’n dull o ledaenu data Cyfrifiad 2021.

Mae’r adroddiad hwn yn cynnwys ein hymateb i adborth defnyddwyr a gawsom yn yr ymgynghoriad cyhoeddus.

System ledaenu hyblyg

Ar gyfer 2021, rydym yn cynnig lledaenu data'r cyfrifiad drwy system ledaenu hyblyg ar-lein. Bydd hyn yn galluogi defnyddwyr i greu eu setiau data eu hunain drwy ddeuwis y ddaearyddiaeth, y sail boblogaeth a'r newidynnau sydd eu hangen arnynt. Bydd y broses rheoli datgelu ystadegol yn cael ei chymhwyso'n ddynamig fel rhan o'r cais. Bydd hyn yn gwneud canlyniadau'r cyfrifiad yn fwy hygyrch i ddefnyddwyr a byddant yn cael eu cyflwyno'n gyflymach ac yn fwy hyblyg. Y nod yw y gall defnyddwyr gael yr un lefel o fanylder mewn newidynnau, daearyddiaethau a seiliau poblogaeth ag ar gyfer Cyfrifiad 2011, os nad yn fanylach.

Roedd cyfanswm o 88% o ymatebwyr yn cytuno neu'n cytuno'n gryf y byddai'n well ganddynt gael gafael ar ddata drwy system ledaenu hyblyg ar-lein yn gynt ar ôl diwrnod y cyfrifiad, yn hytrach na gorfod aros i SYG lunio tablau. Ym marn defnyddwyr, roedd gallu cael gafael ar ddata'r cyfrifiad yn gynharach ac yn fwy amserol, heb orfod aros i SYG lunio tablau, yn fuddiol, yn enwedig pan oedd angen data ar grwpiau penodol o'r boblogaeth. Ar y cyfan, roedd defnyddwyr yn fodlon ar y dull rheoli datgelu ystadegol arfaethedig.

Rydym yn hapus gyda'r ymateb cadarnhaol a gafwyd gan ddefnyddwyr ar y cyfan, ond gwyddom na fydd y dull hwn o weithredu wrth fodd pawb efallai.

Rydym yn parhau i ddatblygu'r system ledaenu hyblyg er mwyn sicrhau ei bod yn diwallu anghenion defnyddwyr. Mae hyn yn cynnwys:

- datblygu'r fethodoleg rheoli datgelu ystadegol a chael sicrwydd ynghylch ein dulliau gan ystod eang o arbenigwyr – mae Ystadegydd Gwladol y DU yn parhau i gefnogi'r gwaith hwn
- llunio canllawiau i ddefnyddwyr sy'n egluro'r fethodoleg rheoli datgelu ystadegol a sut i ddefnyddio'r data
- dod o hyd i ffordd o gynnwys y system ledaenu hyblyg o fewn system TG SYG a datblygu rhyngwyneb defnyddwyr ar wefan SYG
- parhau i weithio gyda defnyddwyr er mwyn deall ymhellach pa swyddogaethau ac elfennau dylunio penodol sy'n well ganddynt ac anelu at gynnwys y rhain yng nghynllun system ledaenu hyblyg
- sicrhau bod y system ledaenu hyblyg yn cynnig yr opsiwn i gael gafael ar ddata yn Gymraeg, lle bo'n gymwys
- anelu at gael fersiwn gwbl weithredol o'r system ledaenu hyblyg ar wefan SYG cyn rhyddhau amcangyfrifon Cyfrifiad 2021
- darparu mynediad i Ryngwyneb Rhaglennu Cymwysiadau (API) SYG
- cynnal prawf straen ar y system ledaenu hyblyg cyn ei lansio er mwyn sicrhau y gall wrthsefyll y nifer ddisgwyliedig o ddefnyddwyr

Byddwn hefyd yn parhau i ddarparu gwasanaeth ar gyfer llunio allbynnau penodol neu wedi'u comisiynu nad ydynt wedi'u cynnwys mewn cynhyrchion allbwn safonol yn dilyn Cyfrifiad 2021. Byddwn yn defnyddio'r un fethodoleg rheoli datgelu ystadegol â'r holl allbynnau safonol eraill.

Ein nod yw manteisio ar y system ledaenu hyblyg y tu hwnt i allbynnau Cyfrifiad 2021. Drwy ei defnyddio, gellir cael gafael ar ddata ehangach SYG, gan gynnwys allbynnau yn seiliedig ar ddata gweinyddol.

Ein nod yw rhyddhau'r canfyddiadau cychwynnol o fewn 12 mis i'r cyfrifiad, a'r holl ddata o fewn 24 mis. Byddwn yn rhyddhau'r prif ganlyniadau cenedlaethol a lleol, yn unol ag amserlen a gyhoeddir ymlaen llaw, mor gyflym â phosibl. Ategir y canlyniadau hyn gan amrywiaeth o allbynnau eraill a fydd ar gael ar-lein, dros amser, wrth iddynt gael eu cwblhau.

Lledaenu symiau sylweddol o ddata cyfun

Dywedodd defnyddwyr wrthym y byddai'n well ganddynt gael data'r cyfrifiad drwy un pwynt mynediad a gallu lawrlwytho symiau mawr o ddata. Mae llawer o'n defnyddwyr eisoes yn defnyddio API yn eu gwaith a byddent yn gwerthfawrogi gallu gwneud hyn er mwyn lleihau'r amser a'r arian sydd eu hangen i fewnforio data i'w systemau. Byddai hefyd yn gwneud data'r cyfrifiad yn fwy hygyrch.

Rydym yn bwriadu gweithio'n agos gyda defnyddwyr er mwyn deall eu gofynion o ran cyflenwi symiau mawr o ddata cyfun a datblygu API sy'n diwallu eu hanghenion. Byddai'r ystod o ddata a fyddai ar gael drwy API yr un peth â'r hyn a ddarperir drwy'r system ledaenu hyblyg a rhyngwyneb defnyddwyr ar wefan SYG.

Rydym yn anelu at greu API cyn lledaenu data'r cyfrifiad fel bod modd darparu data'n amserol a rhoi cyfle i ddefnyddwyr ei gynnwys yn eu systemau.

Byddwn hefyd yn darparu canllawiau fel y gall defnyddwyr ddeall yr API, ei ddefnyddio'n llawn a hyrwyddo ei argaeledd.

Defnyddio data gweinyddol er mwyn gwella ac ategu allbynnau

I gyd-fynd a rhyddhau data'r cyfrifiad, rydym yn bwriadu creu allbynnau lle caiff data'r cyfrifiad eu gwella drwy eu hintegreiddio a data o ffynonellau eraill. Dangosodd defnyddwyr bod angen clir am yr allbynnau hyn a thanlinellwyd eu manteision i'w gwaith.

Incwm

Nododd cyfanswm o 78% o ymatebwyr mai cael data ar incwm o ddata gweinyddol fyddai o'r diddordeb mwyaf iddynt. Byddai data ar incwm ar lefelau daearyddol isel yn helpu defnyddwyr i ddadansoddi a darparu gwasanaethau, yn enwedig deall anghydraddoldebau cymdeithasol, amddifadedd, allgau cymdeithasol, patrymau teithio ac iechyd mewn awdurdodau lleol.

Dros y tair blynedd diwethaf, rydym wedi datblygu amcangyfrifon cyfanswm incwm personol ac incwm y cartref ar gyfer ardaloedd daearyddol bach yn seiliedig ar ffynonellau gweinyddol. Byddwn yn parhau i ddatblygu'r amcangyfrifon hyn, gyda'r nod o ddatblygu data incwm math cyfrifiad a all gael eu hintegreiddio a'r data a gesglir yng Nghyfrifiad 2021. Gallai hyn ei gwneud yn bosibl i gynnal dadansoddiad amlamryweb o gyfanswm incwm unigolion a chartrefi ar gyfer ardaloedd daearyddol bach drwy groesdablu incwm ag ystod o newidynnau'r cyfrifiad.

Ym mis Rhagfyr 2018, byddwn yn cyhoeddi Ystadegau Incwm sy'n Seiliedig ar Ddata Gweinyddol (ABIS)¹. Bydd yr ystadegau hyn yn dilyn yr Allbynnau Ymchwil Incwm a gyhoeddwyd ym mis Rhagfyr 2016² a mis Hydref 2017³. Caiff yr Ystadegau Incwm newydd hyn sy'n Seiliedig ar Ddata Gweinyddol eu diffinio fel ystadegau arbrofol. Fel y cyfryw, byddwn yn ceisio adborth ar yr ABIS gyda'r nod o wella'r ystadegau o ran cwmpas, ansawdd a dealltwriaeth er mwyn diwallu anghenion defnyddwyr.

Tai

Hefyd, rhoddodd defnyddwyr adborth i ni ar yr angen am ddata ar faint eiddo a dadansoddiad mwy manwl o'r math o eiddo. Byddai'r data hyn yn helpu i feithrin gwell dealltwriaeth o'r stoc dai ac yn llywio gwaith cynllunio cymdogaethau.

¹ <https://www.ons.gov.uk/census/censustransformationprogramme/administratedatacensusproject/administratedatacensusresearchoutputs/populationcharacteristics/adminbasedincomestatisticsenglandandwalestaxyearending2016>

² <https://www.ons.gov.uk/census/censustransformationprogramme/administratedatacensusproject/administratedatacensusresearchoutputs/populationcharacteristics/researchoutputsincomefrompayeandbenefitsfortaxyearending2014>

³ <https://www.ons.gov.uk/census/censustransformationprogramme/administratedatacensusproject/administratedatacensusresearchoutputs/populationcharacteristics/researchoutputsincomefrompayasyouearnpayeandbenefitsfortaxyearending2016>

Asiantaeth y Swyddfa Brisió (VOA) sy'n darparu'r data mwyaf cynhwysfawr ar dai sydd ar gael i SYG ar hyn o bryd. Byddwn yn parhau i geisio cael gafael ar ddata gweinyddol ar dai a meithrin gwybodaeth am ansawdd y data hyn. Rydym yn defnyddio data'r VOA i archwilio'r canlynol:

- mapio'r mathau o eiddo a gesglir yn y cyfrifiad yn erbyn gwybodaeth a ddarperir gan ddata'r VOA a ffynonellau gweinyddol eraill
- asesu ansawdd data'r VOA ar faint eiddo (nifer yr ystafelloedd ac arwynebedd llawr), a allai gefnogi ymchwil i orlenwi ac ansawdd bywyd
- a ellir eu defnyddio i bennu oedran eiddo

Microdata

Samplau o ddata cofnod uned ar gyfer unigolion a chartrefi cyfan yw microdata. Maent yn cynnwys rhai o nodweddion cysylltiedig y cyfrifiad ond dim gwybodaeth y gellid ei defnyddio i adnabod cartref neu unigolyn. Mae'r ymatebion i'r ymgynghoriad yn dynodi bod samplau microdata yn cael eu defnyddio at ddibenion ymchwil a dadansoddi ar draws amrywiaeth o sectorau a themâu. Fodd bynnag, rydym yn ymwybodol bod cyfran fawr o'r rhai a wnaeth ymateb i'r ymgynghoriad heb ddefnyddio samplau microdata ar ôl Cyfrifiad 2011.

Byddwn yn parhau i alluogi defnyddwyr i gael gafael ar samplau microdata yn dilyn Cyfrifiad 2021 a byddwn yn hyrwyddo eu buddiannau'n eang. Rydym eisoes wedi creu gweithgor microdata. Gwnaed hyn er mwyn i ni allu gweithio'n agos gyda defnyddwyr y cynhyrchion hyn er mwyn datblygu manyleb sy'n diwallu eu hanghenion, gan gynnwys y newidynnau i'w cynnwys a'r angen am gysondeb ar draws y Deyrnas Unedig (y DU). Ni fydd cynllun y sampl microdata cyhoeddus yn galluogi neb i adnabod unigolion. Ar gyfer y samplau diogel, bydd y trefniadau mynediad sydd ar waith yn atal defnyddwyr rhag adnabod unigolion a gaiff eu cynnwys yn y sampl yn gyhoeddus.

Tarddiad-cyrchfan

Mae data tarddiad-cyrchfan (llif) a luniwyd yn dilyn Cyfrifiad 2011 yn dangos llif pobl o un lle i'r llall.

Rydym yn falch o glywed pa mor werthfawr yw'r cynnyrch hwn i ddefnyddwyr o ran cynllunio gwasanaethau, llywio polisiâu a gwneud gwaith dadansoddi. Nododd cyfanswm o 72% o ymatebwyr eu bod wedi gweithio gydag o leiaf un cynnyrch tarddiad-cyrchfan. Rydym yn anelu at ryddhau data tarddiad-cyrchfan yn gynharach na'r hyn a wnaethom ar gyfer Cyfrifiad 2011 er mwyn sicrhau y gwneir y defnydd mwyaf posibl o'r data a'u bod mor berthnasol â phosibl.

Yn hanesyddol, bu'n anodd dod o hyd i fethodoleg rheoli datgelu ystadegol addas sy'n diogelu cyfrinachedd y data, ond sy'n galluogi data i fod ar gael i ddiwallu anghenion defnyddwyr. Rydym nawr yn ystyried defnyddio methodoleg rheoli datgelu ystadegol ar gyfer y cynnyrch hwn sy'n gyson a'n dull cyffredinol o ymdrin ag allbynnau Cyfrifiad 2021.

Rydym eisoes wedi creu gweithgor i ofyn am adborth ar ein methodoleg rheoli datgelu ystadegol arfaethedig. Drwy'r gweithgor hwn a gwaith ymgysylltu arall, byddwn yn datblygu'r cynnyrch hwn, gan gynnwys archwilio ymhellach y daearyddiaethau a'r newidynnau sydd eu hangen ar ddefnyddwyr yn y data tarddiad cyrchfan. Rydym hefyd yn bwriadu darparu metadata a chanllawiau cliriach ar ddefnyddio'r cynhyrchion tarddiad-cyrchfan. Rydym yn bwriadu cyhoeddi data tarddiad-cyrchfan sydd ar gael i'r cyhoedd ar wefan SYG ac archwilio ymhellach gynllun rhyngwyneb defnyddwyr sy'n darparu mynediad i'r data hyn.

Ar y cyd â hyn, rydym yn ymchwilio i'r posibilrwydd o ddefnyddio data ffonau symudol er mwyn amcangyfrif llifau cymudo. Gwnaethom gyhoeddi ein hadroddiad cyntaf ar hyn yn 2017³.

Daearyddiaeth – Plwyfi a gridiau

Gwnaethom ofyn i ddefnyddwyr am ddau gynnyrch daearyddol (plwyfi a gridiau) a luniwyd gennym ar gyfer Cyfrifiad 2011, er mwyn deall angen defnyddwyr am y data hyn yng Nghyfrifiad 2021 a helpu i lywio ein hymchwil yn y dyfodol.

Daearyddiaeth: Plwyfi

Dywedodd defnyddwyr wrthym fod ystadegau ar lefel plwyfi wedi dod yn bwysicach ers Cyfrifiad 2011, yn enwedig am fod angen data er mwyn llywio Cynlluniau Cymdogaethau. Byddwn yn parhau i gyhoeddi ystadegau ar y boblogaeth ar lefel plwyfi yn dilyn Cyfrifiad 2021.

Rydym wedi dechrau gweithio gyda'r Weinyddiaeth Tai, Cymunedau a Llywodraeth Leol er mwyn archwilio'r posibilrwydd o greu daearyddiaeth ystadegol newydd sy'n cynnwys grwpiau plwyfi. Byddai hyn yn deillio o ddaearyddiaeth weinyddol plwyfi sifil. Yna gallwn ystyried p'un a allwn ryddhau amcangyfrifon o'r boblogaeth ar gyfer pob cyngor plwyf sydd wedi'i grwpio gyda'i gilydd gan ddefnyddio'r ffit gorau o Ardaloedd Cynnyrch. Byddwn yn parhau i gynnwys defnyddwyr er mwyn deall pa mor dderbyniol yw grwpio cyngorau plwyf.

Daearyddiaeth: Gridiau

Darparodd defnyddwyr sawl enghraifft lle bu neu lle byddai ystadegau seiliedig ar grid yn fuddiol i'w gwaith, er enghraifft o'u defnyddio gyda rhai amgylcheddol neu er mwyn negyddu effeithiau ffiniau gweinyddol afreolaidd.

Rydym yn bwriadu llunio amcangyfrifon ar sgwariau grid un cilomedr fel y gwnaethom yn 2011. Hefyd, rydym am ddangos i ddefnyddwyr sut y gallai amcangyfrifon a lunnir ar y ddaearyddiaeth hon gefnogi gwaith ymchwil a dadansoddi. Rydym wrthi'n ymchwilio

³ <https://www.ons.gov.uk/census/censustransformationprogramme/administrativedatacensusproject/administrativedatacensusresearchoutputs/populationcharacteristics/researchoutputsusingmobilephonedatatoestimatecommutingflows>

i sefydlu system rhagamcanu briodol i'w defnyddio, y newidynnau sydd ar gael, a ph'un a ellid darparu sgwariau grid amnyth ar gyfer ardaloedd sy'n bodloni trothwyon poblogaeth penodol.

Bydd adran Daearyddiaeth SYG yn cynnal ymgynghoriad cyhoeddus yn 2019 er mwyn ymchwilio ymhellach i anghenion defnyddwyr o ran cynhyrchion daearyddiaeth a'r gwasanaethau a ddarparwn yn dilyn Cyfrifiad 2021.

Metadata

Yn 2011, gwnaethom ddarparu amrywiaeth o ddogfennau am y wybodaeth sydd yn y tablau data, a gwybodaeth ategol am ansawdd yr allbynnau a'r diffiniadau a ddefnyddiwyd.

Mae'r ymatebion i'r ymgynghoriad yn tanlinellu pwysigrwydd darparu metadata y gall pob defnyddiwr gael gafael arnynt yn hawdd. Roedd cyfanswm o 86% o ymatebwyr wedi defnyddio Canllaw i Ddefnyddwyr Cyfrifiad 2011, a oedd yn cynnwys y wybodaeth yr oedd ei hangen i ddeall a defnyddio ystadegau o Gyfrifiad 2011. Fodd bynnag, dangoswyd hefyd nad oes cytundeb o ran y ffordd y dylem roi gwybodaeth ategol i ddefnyddwyr.

Byddwn yn sicrhau bod gwybodaeth ategol yn cael ei chyhoeddi ochr yn ochr ag allbynnau, a'i bod yn cael ei hyrwyddo'n ddigonol. Bwriadwn ymchwilio ymhellach i ddefnyddwyr ac ystyried anghenion gwahanol fathau o ddefnyddwyr er mwyn ein helpu i gynllunio a dylunio metadata. Byddwn yn ystyried y gwahanol ffordd o ddarparu metadata o ran lleoliad, ansawdd a manylder. Mae hyn yn cynnwys y ffordd y gwnawn ddarparu metadata drwy'r system ledaenu hyblyg ac wrth ddefnyddio meddalwedd API a System Gwybodaeth Ddaearyddol (GIS). Byddwn hefyd yn ymrwymo i ddarparu metadata yn Gymraeg, lle bo angen gwneud hynny.

Ffyrdd ehangach o ddefnyddio data'r cyfrifiad at ddibenion dadansoddi

Rydym wrthi'n datblygu ein rhaglen ddadansoddol, a fydd yn cefnogi'r broses o ryddhau data Cyfrifiad 2021. Roedd cyfanswm o 63% o ymatebwyr wedi darllen y dadansoddiad a'r sylwebaeth a gyhoeddwyd ochr yn ochr â data Cyfrifiad 2011. Roedd yn well gan y rhan fwyaf o ddefnyddwyr darllen y disgrifiad o allbynnau allweddol drwy'r bwletinâu ystadegol a thynnwyd sylw at bwysigrwydd delweddau hefyd.

Bwriadwn ddarparu dadansoddiad, sylwebaeth a delweddau er mwyn helpu i ategu data Cyfrifiad 2021. Byddwn yn adeiladu ar gynhyrchion dadansoddol blaenorol ac yn darparu dadansoddiad a dealltwriaeth fanylach. Rydym am gynorthwyo cymunedau i ddeall eu hanghenion a llywio'r gwaith o gyflwyno polisïau a darparu gwasanaethau. Gwneir hyn drwy ddadansoddi'r ystod lawn o bynciau'r cyfrifiad, ynghyd â ffynonellau data perthnasol eraill er mwyn archwilio themâu penodol, fel iechyd er enghraifft.

Rydym yn gweithio tuag at sicrhau bod data'r cyfrifiad a'r gwaith dadansoddi mor

ddiddorol a hygyrch â phosibl i ystod eang o gynulleidfaoedd. Gwyddom y bu'n anodd dod o hyd i ddadansoddiad a sylwebaeth Cyfrifiad 2011. Rydym wedi gwella cynllun a gweithrediad gwefan SYG, a dylai fod yn haws i ddefnyddwyr ei defnyddio.

Byddwn yn amlinellu ein cynlluniau ar gyfer hyn yn agosach at ryddhau data Cyfrifiad 2021.

Cysoni ledled y DU ac Ystadegau'r DU

Mae SYG yn gyfrifol am ledaenu ystadegau Cyfrifiad 2021 ar gyfer y DU, lle y bydd y data a gasglwyd yn caniatáu hyn. Dywedodd cyfanswm o 64% o ymatebwyr bod gallu cael gafael ar ddata ar lefel y DU yn bwysig neu'n bwysig iawn i'w gwaith. At hynny, nododd 86% o ymatebwyr y byddent yn disgwyl gallu cael gafael ar ddata ar holl wledydd y DU ar un wefan.

Rydym eisoes wedi dechrau gweithio gyda'n cydweithwyr yn yr Alban a Gogledd Iwerddon er mwyn sicrhau cysondeb newidynnau a lledaeniad amserol data ar gyfer y DU gyfan. Ein dewis opsiwn ar gyfer gwneud hynny yw un pwynt mynediad ar gyfer defnyddwyr. Rydym yn gweithio i sicrhau bod ateb technolegol ar gael i alluogi hyn i ddigwydd. Byddwn yn ymchwilio i ddefnyddwyr ymhellach er mwyn nodi'r newidynnau, daearyddiaethau a seiliau poblogaeth sydd eu hangen wrth ryddhau data'r DU a sut y byddai defnyddwyr yn disgwyl cael gafael ar hynny.

Cymaroldeb rhyngwladol canlyniadau Cyfrifiad 2021

Mae'r ymatebion i'r ymgynghoriad yn dangos pwysigrwydd gallu cymharu amcangyfrifon y DU â setiau data rhyngwladol i ddefnyddwyr, yn enwedig yn yr hinsawdd wleidyddol ac economaidd Ewropeaidd a byd-eang newidiol sydd ohoni. Rydym yn cydnabod pwysigrwydd cynhyrchu data ar lefel y DU y gellir eu cymharu'n rhyngwladol.

Roedd rhan helaeth o'r data ar lefel y DU a gynhyrchwyd yn 2011 yn ofynnol o dan ddeddfwriaeth cyfrifiad yr Undeb Ewropeaidd (UE). Bydd angen i ni adolygu'r union gamau a gymerir gennym wrth i ganlyniad negodiadau ymadael â'r UE ddod yn gliriach, ond mae rhai manteision clir i gynhyrchu ystadegau cyfrifiad ar lefel y DU sy'n ofynnol gan yr UE.

Byddwn yn parhau i gyflawni ein hymrwymiaadau rhyngwladol i gyflenwi data'r cyfrifiad i Gomisiwn Ystadegol y Cenhedloedd Unedig yn dilyn Cyfrifiad 2021

Camau nesaf

Unwaith eto, hoffem ddiolch i bawb a roddodd eu barn i ni drwy ymateb i'r ymgynghoriad. Mae'r dystiolaeth rydych wedi ei rhoi i ni yn werthfawr tu hwnt er mwyn ein helpu i nodi anghenion defnyddwyr o ran allbynnau Cyfrifiad 2021 a blaenoriaethu ein hymchwil yn y dyfodol. Byddwn yn parhau i ddatblygu'r cynhyrchion a amlinellwyd yn yr ymgynghoriad a gweithio'n agos gyda defnyddwyr drwy gydol

y gwaith o gynllunio a lledaenu allbynnau. Bydd hyn yn sicrhau ein bod yn cyflwyno cynhyrchion sy'n diwallu eu hanghenion ac yn ateb pryderon defnyddwyr. Bydd cynllun a chynnwys terfynol allbynnau a dull lledaenu cyffredinol Cyfrifiad 2021 yn cael eu llywio gan fethodolegau ystadegol a thechnegol, ond, yn bwysicaf oll, anghenion defnyddwyr.

Byddwn hefyd yn parhau i gydweithio'n agos â'n cydweithwyr yng Nghofnodion Cenedlaethol yr Alban ac Asiantaeth Ystadegau ac Ymchwil Gogledd Iwerddon er mwyn sicrhau y gellir cymharu'r canlyniadau, lle bo hynny'n bosibl.

Os hoffech roi mwy o adborth i ni, anfonwch e-bost at dîm Allbynnau a Lledaenu Cyfrifiad 2021 yn census.outputs@ons.gov.uk neu ewchi'n [tudalennau gwe](#).